

Archeologienota

Herne, Lomolen

Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Gemotiveerd advies.....	2
2.1	<i>Datering en interpretatie onderzoeksterrein</i>	<i>2</i>
2.2	<i>Waardering archeologische vindplaatsen</i>	<i>2</i>
2.3	<i>Impactbepaling</i>	<i>2</i>
2.4	<i>Bepalingen van de maatregelen.....</i>	<i>3</i>
2.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek.....	3
2.4.2	Volledigheid van het (voor)onderzoek	4
3	Bibliografie.....	5

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Herne, Lomolen
Ligging	Edingsesteenweg, gemeente Herne, provincie Vlaams-Brabant
Kadaster	Gemeente Herne, Afdeling 1 Herne, Sectie H, Percelen: 288L, 272, 289A, 289Bn 289C, 289D, 290 en openbaar gebied. Gemeente Herne, Afdeling 1 Herne, Sectie I, Percelen: 306F, 306B, 305D en openbaar gebied.
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2024-0011
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (2023J73)
Bewaarplaats archief	BAAC Vlaanderen

Actoren

Auteur	Sofie Van Holsbeeck
Betrokken actoren	Inger Woltinge

Plangebied

Oppervlakte plangebied	9.725 m ²
Kartering gewestplan	Landschappelijk waardevolle agrarische gebieden (Code 0901) Bosgebieden (Code 0800)

Alle in dit document gebruikte plannen zijn afkomstig uit de catalogus van Geopunt Vlaanderen¹, tenzij anders vermeld.

¹ GEOPUNT VLAANDEREN 2023 – administratief, historisch, orthofotografisch

2 Gemotiveerd advies

2.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Het bodembestand lijkt niet aangetast te zijn gedurende de laatste eeuwen. De historische kaarten en luchtfoto's wijzen erop dat het plangebied voornamelijk gebruikt werd als akkerland en bosgebied. Er worden bijgevolg geen grootschalige en diepe verstoringen verwacht als gevolg van recente landbouwbewerking². Op recentere luchtfoto's zien we enkele aanpassingen in het landschap zoals de aarden ophoging die de afgelopen decennia aangelegd is en het aanplanten van bomen in het beboste gebied.

2.2 Waardering archeologische vindplaatsen

Alle delen van het plangebied zijn te situeren binnen of op de rand van het Holoceen alluvium van de rivier de Mark. Eventuele archeologische resten zullen er voorkomen direct onder de humeuze teelaarde of dieper. Omdat geen gedetailleerde informatie over aardkundige laagdiktes voorhanden is, kan er voorlopig van de diepligging van eventuele resten geen nauwkeurigere inschatting worden gemaakt. Algemeen kan gesteld dat archeologische resten van alle Holocene perioden kunnen worden aangetroffen binnen het plangebied. In dit deelgebied kunnen resten van oude molentakken en molenvijvers of spaarbekkens zijn bewaard³.

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kan niet met zekerheid gezegd worden of er archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn. Het plangebied werd niet specifiek bij naam vermeld in de historische bronnen.

Voor de oudere perioden (steentijden-metaaltijden-Romeinse periode) is er niets voorhanden wat betreft historische of archeologische bronnen die relevant zijn voor het plangebied. Er zijn enkele stukken handgevormd aardewerk gevonden bij archeologische ingrepen in de omgeving maar dit bedraagt slechts enkele vondsten die niet specifiek gedateerd konden worden.

2.3 Impactbepaling

Tabel 1: Overzicht van de soorten ingrepen en potentiële impact

Soort Ingreep	Extra info	Verstoring?
Vellen van bomen	In percelen 288L en 273 Zes populieren met een stamdiameter van ca. 100 cm Drie beuken met stamdiameters van 50, 20 en 20 cm.	Ja - minimale verstoring
Ontbossen	Ca. 5960 m ²	Ja- impact op het potentiële archeologische bodemarchief
Betonnen stuwconstructie aanleg	Aanleg in de bedding van de rivier	Ja - fundering van 24 palen 11m diep onder de constructie.

² DEMEY et al. 2019

³ DEMEY et al. 2019

Soort Ingreep	Extra info	Verstoring?
Verharding	waterdoorlatende verharding in steenslag	Neen
Afsluitingen	Weghalen afsluitingen op het terrein (56m)	Neen
Vervallen garagebox	In bebost perceel 289a	Neen
Reliëfwijziging	Ophoging dijk na lokaal afgegraven teelaarde Lengte van de dijk: 572 m Breedte van de dijk: 4m	Ja: teelaarde wordt lokaal afgegraven
Reliëfwijziging	Aanleg van toegangshellingen	Ja: teelaarde wordt lokaal afgegraven
Dienstgebouw voor segmentstuw	Bovenop de dijkruin	Nee - Wordt gebouwd op aanvulling grond na ophoging van het volledige terrein
Afsluiting	Met puntdraden: houten palen (50 cm diepte)	Ja - minimale verstoring
Afsluiting	Draadpoort (Palen: 130 cm diepte)	Ja - minimale verstoring
Afsluiting	Galvanise poort (Palen: 70 cm diepte)	Ja - minimale verstoring
Bodem- en oeeverversteving	Perkoenpalen (250cm diepte)	Ja - minimale verstoring

2.4 Bepalingen van de maatregelen

2.4.1 Kennispotentieel verder (voor)onderzoek

Om het potentieel op kennisvermeerdering te bepalen dienen de geplande werkzaamheden afgetoetst te worden met de archeologische verwachting. De opdrachtgever plant waterbeheersingswerken langs de Mark.

Gezien de bodemingrepen voor het grootste deel van het terrein beperkt zijn (tussen de 30 en 50 cm) vormen de werken hier geen bedreiging voor het bodemarchief. Er is wel een kleilaag op anderhalve meter diepte die tot in het Holoceen gedateerd kan worden maar deze zit veel dieper dan de besproken bodemingrepen.

Het merendeel van de voorziene werken zijn vrij ondiep en worden uitgevoerd in langgerekte tracés. De kans dat er archeologische resten worden aangetroffen is eerder beperkt in dergelijke smalle stroken. Bovendien zijn sporen of vondsten vaak moeilijk te interpreteren wegens de ruimtelijke spreiding waarin ze worden aangetroffen. Algemeen ligt het archeologisch potentieel voor verder onderzoek in het kader van de geplande werken zeer laag.

2.4.2 Volledigheid van het (voor)onderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er voldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon voldoende bepaald worden. Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek⁴ is verder vooronderzoek niet aangewezen.

Verder archeologisch onderzoek is binnen de contouren van het plangebied niet nodig. Op basis van het reeds uitgevoerd bureauonderzoek en het daaropvolgend landschappelijk bodemonderzoek werd de archeologische verwachting voor het aantreffen van archeologische relevante niveaus aangepast naar een zeer laag kennispotentieel. De impactanalyse heeft aangetoond dat de geplande werkzaamheden geen impact zullen hebben op het bodemarchief gezien de beperkte bodemingreep.

⁴ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020; fig. 3

3 Bibliografie

- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2020. Een beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek. Available at: https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/images/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf.
- DEMEY, D., F., P. & VANHOLME, N., 2019. *Waterbeheersingswerken langs de Mark, Galmaarden en Herne, RAAP België - Rapport 214*, Eke.
- GEOPUNT VLAANDEREN, 2023. Catalogus. Available at: <https://www.geopunt.be/catalogus>.